

SLOVENSKA ETNOLOGIJA

POGLAVJE IZ SLOVENSKEGA IZSE- LJENSTVA (Vprašalnica)

Podaki o informatorju

1. Ime in priimek:
2. Leto in kraj, država rojstva:
3. Kje ste preživel večino svoje mladosti (kraj, občina)?
4. Kraj osnovnega šolanja:
5. Katero srednjo ali poklicno šolo ste obiskovali in kje?
6. Smer študija:
7. Poklic:
8. Ali ste bili pred odhodom v tujino zaposleni in kje?
9. Kakšno delo so opravljali Vaši starši večino svojega življenja?
10. Koliko otrok je bilo pri hiši?
11. V kakšnih razmerah ste stanovali in živeli?
12. Vaš sedanji naslov:
13. Kdaj ste odšli v svet, v tujino, za zaslužkom, zaradi znanja jezikov ali iz drugih vzrokov? S kakšnim namenom ste se odločili torej za to?
14. Kdo se po Vašem menju/občutku odloči za ta korak, da poskusi srečo v svetu? Kako na to vplivajo stan, izobrazba, socialna pripadnost značajske lastnosti, spol geografska opredeljenost (hribovski: ravninski svet)?
15. Zakaj ste se odločili za bivanje in delo v tujini?
16. Od kdaj že živite in delate v (ime države, v kateri prebiva informator)

Predmetna vprašanja

Novo življenjsko in delovno okolje

17. Kako ste našli prvo zaposlitev?
18. Kako ste našli prvo stanovanje, hrano?
19. Kako ste uredili formalnosti za delo, bivanje v tujini, kdo Vam je pri tem pomagal?
20. Imate sedaj dokončno urejeno dovoljenje za bivanje in delo v deželi kamor ste se odselili?
21. Ste imeli kakšne težave v novem okolju in kakšne?
22. Kam ste se obrnili po pomoč?
23. Ste imeli težave tudi s svojimi rojaki? Zakaj in kam ste se obrnili po pomoč?
24. Katere narodnosti so Vaši bližnji sosede in sodelavci?
25. Kako ocenjujete odnose na delovnem mestu? Se s sodelavci srečujete tudi v prostem času?
26. Kako preživljate prosti čas?
27. Ali imate prijatelje, s katerimi se redno sestajate?
28. Kako pogosto, ob kakšnih priložnostih?
29. Katere narodnosti so? S čim se ukvarjajo (poklic)?
30. Ali ste včlanjeni v katerega od klubov, društev in organizacij dežele, kjer prebivate? V katere in zakaj?
31. Ste včlanjeni v katerega od jugoslovanskih klubov, društev, organizacij? V katere, kakšne so njihove aktivnosti, kako pogosto se sestajate: zakaj ste včlanjeni?
32. Ste od jugoslovanskih mogoče včlanjeni samo v slovenske organizacije in če je tako, zakaj?
33. Ste včlanjeni v kakšen sindikat? Kakšne so njihove aktivnosti, zakaj ste včlanjeni vanj?
34. Se je v Vašem življenju kaj spremenilo, ko ste se naselili v tujini (navade, potrebe)?
35. Kako se počutite: a) dobro, domače; b) tuje, izolirano?
36. Se počutite drugače kot nekaj prvih mesecev, ko ste prišli v deželo današnjega bivanja? Kakšne so razlike?

37. So se Vaša priazdevanja/pričakovanja, želje v zvezi z življenjem v tujini uresničile? Ali niste pričakovali/predvidevali nič konkretnega?
38. Ste bili nad čem posebno prijetno presenečeni? Nad čim in zakaj?
39. Nad čem ste bili posebno razočarani?
40. Se Vam zdi, da bi kaj lažje in hitreje napredovali, če bi bili druge narodnosti? Katera narodnost bi to morala biti?
41. Po čem tako sodite?
42. Se Vam zdi, da imajo otroci imigrantov enake možnosti za šolanje in zaposlitev kot otroci dežele, v kateri prebivate?
43. So med Francozi (če živite v Franciji) in imigranti kakšne razlike? Kakšne in po čem to sodite?
44. Delajo Francozi (spet gre samo za primer) kakšne razlike med imigranti različnih ras?
45. Kakšen je položaj Slovencev v primerjavi z ostalimi imigranti?
46. Kaj mislite o npr. Francozih (Američanih, Nemcih, Argentincih, Fincih)? — Skratka gre za nedoseljene prebivalce dežele, kjer sedaj živite (To velja za vprašanja 44—46).
47. Kakšne so, po Vaše, najpomembnejše razlike med deželo, kjer prebivate sedaj in Slovenijo/Jugoslavijo?
48. Kdo Vam je pomagal pri izselitvi: sorodniki, prijatelji, nobeden?
49. Kje ste dobili idejo za izselitev ravno v to deželo, kjer prebivate sedaj? Ali ste bili vmes tudi kje drugje? Kje? Zakaj ste se potem preselili?
50. Kaj je bil Vaš prvotni namen? Ostati v deželi, kamor ste se priselili, le za malo časa in se vrniti?
51. Kakšni so bili razlogi, da ste potem svoj načrt spremenili?
52. Če bi lahko začeli z življenjem znova, bi se še izselili?

Rodbina (družinsko-sorodstvene zveze)

53. Kateri Vaši sorodniki so v domačem kraju?
54. Kako vzdržujete stike z domom, domačimi in sorodniki?
55. Pišete le svojim staršem? Pišete tudi bratom in sestram? Ali tudi prijateljem in znancem?
56. Kako pogosto pišete, ali delate pri tem kakšne razlike? Kaj vpliva na to in zakaj?
57. Paketi, denar: s kakšnim namenom ste pošiljali eno ali drugo, kdo je pri tem prišel v poštev? Starši, bližnji sorodniki. Je pri tem kaj vplivala misel, da imate do njih kakšne obveznosti, ali ste to delali zgolj zato, ker jih imate radi, da vas ne bi pozabili, da bi Vam pogosteje pisali?
58. Kako se odločate za obisk v domovini oz. domovini Vaših staršev (vprašanje velja za otroke priseljencev)? Je to odvisno od Vaše navezanosti nanjo, od denarnih možnosti, drugih obveznosti, ki jih imate doma in na delovnem mestu?
59. Vas zanimajo Vaši rodbinski predniki, Vaš rodovnik in zakaj?
60. Zbirate o tem kakšne podatke, do katerega kolena sega poznavanje Vašega rodovnika?
61. Kaj Vas v zvezi z Vašimi predniki še posebej zanima (njihova pokrajinska, družbena, narodnostna, nazorska opredelitev, epizode iz njihovega življenja (vprašanje velja tudi za otroke priseljencev)?)
62. Hranite morda na Vaše prednike kako spomine: pisma, dokumente, fotografije, odlikovanja, pohvale, diplome stare spominske knjige, dele oblačil? Na kaj od tega ste še posebno navezani ali ponosni in zakaj?
63. Ali se s temi spomini radi pohvalite pred obiskovalcem, Vašim rojakom ali jih pokažete tudi pripadnikom druge etične skupnosti? Kako eni in drugi na to reagirajo?

64. So Vam znani tudi podatki o posameznih predmetih Vaših prednikov, npr. kdo jih je uporabljal in zakaj, kdaj?
65. Kaj vse se je v Vaši rodbini spremenilo, kar pomnite Vi ali kar so Vam o tem pripovedovali Vaši starši, stari starši?
66. Ali veste, kdaj je do navedenih sprememb prišlo in zakaj?
67. Ali Vas te spremembe zanimajo ali mogoče tudi prizadevajo in zakaj?
68. Ali o njih pripovedujete svojim otrokom? Kdaj, kako in s kakšnimi cilji?
69. Kako ocenjujete razvoj Vaše družine v primerjavi s sorodniki v domačem kraju, v domovini; se z njimi primerjate, kaj primerjate in kako (pri tem vprašanju gre za napredovanje ali nazadovanje družine glede na njeno gospodarsko trdoživost in uspešnost, moralne norme, politično prepričanje in svetovni nazor, zvestobo domačemu izročilu).

Duhovno razmerje do domačega kraja in njegovega širšega okolja, domovine

70. Kaj za Vas pravzaprav pomeni, če kdo pravi: "Moj rojstni kraj, moja domovina, moj stari kraj"?
71. Ali ste navezani na svoj rojstni kraj in zakaj? Česa se o njem in sploh v zvezi z njim najraje spominjate?
72. Pripovedujete o njem svojim otrokom?
73. Ali se ob raznih priložnostih ta navezanost na rojstni kraj še posebej opazi? Kako?
73. Spravljate oz. zbirate pisma, fotografije, slike, članke o rojstnem kraju, oz. rojstnem kraju Vaših staršev? Kako se še drugače kaže Vaše ljubeče razmerje do njega?
74. Ste že kdaj obiskali kraje svoje mladosti oz. svojih staršev, česa se od takega obiska najraje spominjate?
75. Ali v določenem položaju/trenutku svojo krajevno/narodnostno pripadnost, izvor zamolčite ali zanikate? Kdaj od tega pride in zakaj?
76. Ali se krajevno/pokrajinsko, narodnostno opredeljujete po izvoru staršev, starih staršev, lastnem rojstnem kraju? Kdaj in zakaj od tega odstopate?
77. Ali ste potem, ko ste se odselili in ponovno obiskali svoj domači kraj, kaj spremenili poglede na njegove spremembe in razvoj? Zakaj?
78. Ali Vam je znana zgodovinska preteklost Vašega domačega rojstnega kraja? Na kaj naslanjate to svojo trditev?
79. Ali se posebej zanimate za njihovo preteklost? Zakaj?
80. Velja enako zanimanje tudi za Slovenijo nasploh? Kaj pa za Jugoslavijo v celoti?
81. Ste ponosni na preteklost rojstnega kraja ali ste tudi razočarani? Nad čem in zakaj?
82. Kaj bi Vas še posebej zanimalo iz zgodovine Vašega domačega kraja? O čem bi najraje še brali?
83. Poznate stare pripovedi iz domačega kraja, šale o njem? Kje ste jih slišali, kdo jih je povedal?
84. Kakšen je Vaš odnos do drugih krajev v Sloveniji (Jugoslaviji)? Katerega bi (še) želeli obiskati, katere zanimivosti bi si radi ogledali? Po čem sta Vam kakšen kraj ali znamenitost posebno ostala v spominu?
85. Ali je v Sloveniji in Jugoslaviji kaj, kar v deželi sedanjega bivanja pogrešate?
86. Kakšni so Vaši stiki z Jugoslavijo?
87. Kako se počutite, kadar pridete v Jugoslavijo a) dobro, domače; b) izolirano, tuje.
88. Kje in s kom preživite večino časa, kadar ste v Jugoslaviji?
89. Si kdaj želite, da bi živeli v Jugoslaviji, namesto v deželi sedanjega bivanja? V kakšnih trenutkih?
90. Pod kakšnimi pogoji bi se vrnili v Jugoslavijo?
91. Kaj menite, da bi pogrešali, če bi zapustili deželo sedanjega bivanja?

92. Se počutite npr. Američana, Francoza ali Jugoslavana, ko pridete v Jugoslavijo? (= se počutite pripadnika tiste dežele, od koder prihajate, ali Jugoslavana)?

Jezikovna razmerja

93. V katerem jeziku se pogovarjate doma?
94. Kakšne narodnosti je Vaš partner?
95. Ali ste že iz rojstnega kraja znali jezik dežele, kamor ste se (morda začasno) izselili?
96. Kako in kje ste se ga naučili?
97. Ali se kljub tujemu okolju zavedate vrednosti in dragocenosti materinega jezika in kako si prizadevate, da ga ne bi pozabili?
98. Iščete družbo rojakov, berete slovenske knjige, časopise, obiskujete domovino, pišete domov?
99. Materin jezik je sicer vrednota, vendar si posebej ne prizadevate za njegovo ohranitev. Če je tako, zakaj ste takega mnenja?
100. V katerem jeziku se pogovarjate, ko pridete skupaj z rojaki: v slovenščini ali v jeziku dežele, ki Vam daje kruh? Zakaj je tako ali drugače?
101. Ali se pogovarjate s svojimi domačimi ali slovenskimi znanci tudi v priči tujcev ali samo v zaprtem krogu — doma, na svojih prireditvah, tam, kjer s tem ne zbujate pozornosti? Zakaj ravnate tako?
102. Vpliva slovenski jezik na izbiro življenjskega tovariša ali tovarišice in zakaj (Pomembni so podatki po spolu, socialnem položaju, izobrazbi)?
103. Učite svoje otroke slovensko in zakaj? Če jih ne, zakaj ne?
104. Imajo kakšne težave zaradi jezika? Kakšne?
105. Kdo se z njimi največ ukvarja?
106. Jih pošiljate v slovenske šole ali k dopolnilnemu pouku, če je to mogoče (dosegljivost, finančne možnosti) in s kakšno motivacijo: mislite se vrniti; da ne bo težav pri obiskih v domovini; da bodo otroci znali jezik staršev in dedov; zaradi praktičnosti in koristi (kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš); zaradi imenitnosti?
107. Če jih ne pošiljate k slovenskemu pouku, zakaj ne: otrok naj se čimprej vključi v svoje okolje, da ne bo imel težav na svoji življenjski poti; to bi lahko škodovalo njegovi uspešnosti; v deželi naj se nikakor ne počuti tujca; ne verjamete, da je taka šola enakovredna drugim; itak se ne mislite vrniti; nezainteresiranost za to?
108. Ali pride glede tega, kateri jezik naj otrok rabi, med Vami in otrokom kdaj tudi do prerekanja?
109. O čem in zakaj pride do njega?
110. Kako to opravičujete pred drugimi, ki mislijo drugače od Vas?
111. Kako utemeljujete vrednost svojega materinega jezika, če ga Vaši rojaki ali tujci omalovažujejo?
112. Kakšne so značilnosti materinščine po Vašem mnenju pri Vas in Vaših otrocih glede na govor v domovini — se Vam zdi, da v domačem kraju govorijo drugače in kako si to razlagate?
113. Ali lažje pišete ali govorite slovensko?
114. Ali se zavedate razločka med slovenskimi narečji in slovenskim knjižnim jezikom, ki se uporablja v knjigah?
115. Kako sprejemate dejstvo, da Vam po dolгих letih življenja zunaj domovine morda začenja materin jezik delati težave oz. da se tako godi Vašim otrokom?
116. Kako je z znanjem jezika dežele, kjer prebivate sedaj? Kako bi v njem ocenili svoje govorjenje, branje, pisanje,?
117. Kakšna imena dajete svojim otrokom: slovenska ali v jeziku dežele, kjer prebivate sedaj?
118. Kako je s priimki? Jih izgovarjate in pišete po slovensko ali se v tem prilagajate jeziku (govoru in pisavi) dežele, v kateri živite?

119. Kako se med sabo pozdravljate z rojaki: slovensko ali v jeziku gostujoče dežele? V katerem jeziku Vam pridejo najprej na misel reki, rekla, pregovori? V katerem jeziku Vam v neobvladani situaciji, ko se ujezite, prej uidejo kletvice? Prosimo za primere pozdravov, rekov, pregovorov, kletvic?
120. Ali lahko morda k tem vprašanjem v zvezi z jezikom dodaste še kaj, kar Vas nismo znali vprašati?

Branje

121. Ste pri odhodu v svet vzeli s seboj tudi kakšno slovensko knjigo? Katero in s kakšnim namenom?
122. Spremljate razvoj literature v domovini in kako?
123. Se zanimate tudi za slovenske avtorje (pisatelje, pesnike), ki živijo v Vašem okolju? Jih lahko kaj naštejete in razložite, zakaj so Vam blizu?
124. Ali naročite oz. kupujete knjige tudi iz domovine? Kakšno tematiko izbirate oz. kateri pisatelj Vam je najljubši in zakaj?
125. Katero slovenske pisatelje in pesnik še poznate?
126. Ali imate do slovenske knjige poseben, čustveni odnos? Ali Vas zanima le tema, strokovna plat zadeve ali kaj drugega? Kaj je to?
127. Kaj vpliva na Vas, da berete tudi v slovenskem jeziku: živa narodna zavest, osvežitev znanja materinščine ali kaj drugega?
128. Kako gledate na tiste, ki se za to ne zanimajo? kako si to razlagate?
129. Kako gledate na tiste, ki se po vašem mnenju za to zanimajo čez mero? Kako si to razlagate?
130. Se trudite zbuditi zanimanje za slovensko literaturo in kulturo sploh tudi pri svojih otrocih?
131. Ste naročeni tudi na slovenske časopise, ki izhajajo v deželi, kjer prebivate? Kateri časopisi so to? Naštejte njihove naslove!
132. Jih morda dobivate tudi iz domovine? Katero? Ali ste jih naročili sami ali kdo od Vaših domačih na lastno pobudo?
133. Poskušate ohraniti živ stik z materinim jezikom tudi prek radia in televizije, če Vas dosežejo njeni valovi in ekran? Katero oddaje v tem primeru poslušate in gledate? Redno ali občasno?
134. Poslušate tudi oddaje v slovenskem jeziku iz studia Vaše dežele? Kako pogosto so na sporedu in kako dolgo trajajo? Kakšna je njihova vsebina?

Druge posebnosti narodne identitete

135. Imate v Vašem stanovanju/vrtu kaj, kar Vas spominja na domači rodni kraj, Slovenijo, Jugoslavijo? Kaj je to in kaj vam to pomeni?
136. Imate to na javnem mestu ali skrito, ker je to za Vas tako nekaj dragocenega? Ali se je kdaj zgodilo, da Vas je kdo prizadel s svojimi pripombami na račun Vašega izvora?
137. Kaj je po Vaše znamenje slovenske narodne identitete?
138. Ali veste, katere so slovenske narodne barve?
139. Ali veste, kateri in kakšni so slovenski narodni simboli?
140. Ali poznate slovenske posebnosti? Ali jih lahko naštejete?
141. Imate v vrtu zasajeno lipo? Ali morda kakšno drugo drevo in cvetje, ki ste ga prinesli iz domovine?
142. Kaj je za Vas narodna noša? Ali jo imate in kako ste si jo pridobili? Ob katerih priložnostih jo oblečete?
143. Je bolj v navadi slovenska kuhinja ali kuhinja dežele v kateri prebivate; od česa je to odvisno?
144. Na katera jedila iz domovine se pogosto spomnite, da bi jih jedli (potica, žganci, ocvirkovica, aleluja, kislo mleko, kislo zelje)?
145. Katero domače jedi znate pripraviti sami in kdaj se za to odločite?

146. Kaj Vam pomeni domače žganje, brinjevec? Je tudi to za Vas slovenska posebnost? Zakaj?
147. Ali še posebej cenite slovenske panjske končnice, kozolce, cerkvice po hribih? Zakaj?
148. Kaj Vam pomeni slovenska narodna ali ljudska pesem? Lahko naštejete nekaj od njih? Katera Vam je najljubša in zakaj? Ali si kdaj zapojete sami ali v družbi? Kaj je pogostejše?
149. Poznate kakšno slovensko pravljico ali kakšno drugo pripoved? Katero in od kod jo poznate? Jo kdaj poveste svojim otrokom ali vnukom?
150. Se slovenski plesi kaj ločijo od drugih in v čem?
151. Ste član kakšnega pevskega zbora ali plesne folklorne skupine? Kdo Vas je za to spodbudil in kaj Vam to delovanje pomeni?
152. Za katero od slovenskih obrti ali umetnih obrti ali domačih delavnosti se Vam zdi, da je slovenska posebnost? Imate npr. od doma kakšno slovensko čipko? Kako in kdaj ste jo dobili? Imate tudi klekljne in pribor za kleklanje? Ali znate tudi klekljati? Kje ste se naučili?
153. Zakaj (še) klekljate, če to obvladate?
154. Kako se vidi na porokah, pri krstih in pogrebih, da gre za slovenskega človeka: samo po tem, da so povabljeni k obredu ali šegi samo Slovenci ali tudi v tem, da se obred ali šega v čem ločita od obredov in šeg drugih narodov? Katero so te razlike?

Razmerja znotraj etične skupine

155. Ali Vam kaj pomeni, da ste Slovenec/Slovenka, Jugoslovan/Jugoslovanka?
156. Kaj za Vas pomeni, da ste član kakega slovenskega društva ali organizacije? Kako ste se z ato članstvo odločili in kdaj? Zakaj?
157. Ali se prebivalci posameznih krajev med seboj bolj povezujejo kot s Slovenci iz drugih slovenskih krajev in pokrajin? Zakaj? Kaj Vas druži in povezuje: Isto narečje, poznavanje istih krajev, ljudi, podobne navade/šege? Kaj še?
158. Ali se ob kakšnih priložnostih ta medsebojna povezanost še posebej opazi? Kdaj?
159. Ob kakšnih priložnostih (npr. sejmi, veselice, žeganje, verska romanja, maše, športne prireditve) še prihaja do stikov med prebivalci iz enega slovenskega kraja ali pokrajine? So taki stiki s Slovenci iz drugih krajev težji ali v tem ni velike razlike?
160. Kakšen odnos imate rojaki do takšnih ali drugačnih kulturnih in družabnih prireditev? Kakšne so pri tem razlike med starejšimi in mlajšimi oz. starši in otroki, ki so že rojeni v drugi deželi kot Vi?
161. Kateri jezik (slovenščino ali jezik dežele, v kateri prebivate) uporabljate na takih družbenih in kulturnih prireditvah? Ali uporabljate morda tudi oba?
162. Kateri jezik uporabljate pri obredih (tudi v cerkvi) ali morda tudi oba? Prosimo, opišite to (vprašanje 161,162) malo natančneje!
163. Ali ima mlajši rod svoje prireditve, na katerih se srečuje v okviru narodne pripadnosti staršev? Ima npr. svojo folklorno, gledališko, športno skupino? Kako se vključuje vanje: na prigovarjanje staršev ali samoiniciativno?
164. Ali so taka srečanja tudi priložnost za izbiro zakonskega tovariša oz. tovarišice v okviru slovenske narodne skupnosti? Ali morda Vi ali tudi Vaši otroci posebej gledajo na to, da bi si pridobili prijatelje in ljubezenske stike znotraj slovenske narodne skupnosti? Kako to poteka?
165. Kako to utemeljujete Vi ali morda tudi Vaši otroci?
166. Kaj Vas še povezuje z rojaki: medsebojna pomoč, stiska, domotožje?
167. Kako pravzaprav premagujete domotožje: s pismom v domovino, s petjem domače pesmi, z ogledo-

vanjem razglednic, z odhodom v slovensko družbo; tudi s solzami?

168. Ali se to kaj spreminja glede na leta?
 169. Kako enak ali različen ekonomski položaj vpliva na Vaše stike z rojaki, s katerimi se stiki krepijo in s katerimi slabijo?
 170. Ali tudi pri sebi opažate, da glede na svojo uspešnost in moč ali ugled pridobivate ali zgubljate prijatelje in znance? Kako se to kaže na zunaj?

Interetnična razmerja

171. Kaj je to "moja druga domovina"? Na katere kraje, dežele, skupnosti se to nanaša? Zakaj in kdaj govorite o "moji drugi domovini"?
 172. Kaj za Vas pomeni biti udomačen/naturaliziran v nekem (neslovenskem) okolju?
 173. V čem se Vaše stanovanje/hiša, noša, prehrana, navade in šege ločijo od tistih etničnih skupin, s katerimi živite in se srečujete iz dneva v dan?
 174. Kdo se najhitreje prilagaja novemu okolju in v čem se to prilagajanje najbolj vidi? Kdo se prilagaja najpočasneje in zakaj?
 175. Kako se te razlike manjšajo, v času, od kdaj in posebej pri kom?
 176. Katerih šeg, ki so (bile) žive v naselju, kjer živite, se udeležujejo pripadniki vseh v njem živečih etničnih skupin, katerih le posamične skupine?
 177. Kakšen je bil odnos drugih skupin do teh šeg? So (bili) primerni prevzemanja posameznih šeg drugih etničnih skupin? Kaj ste Slovenci prevzeli od drugih, kaj drugi od Slovencev?
 178. So znani primeri prevzemanja slovenske pesmi, glasbe, noše ali česa drugega?
 179. So znani primeri, da tudi Slovenci kaj prevzamejo od drugih npr. v Franciji so se Slovenci velikokrat naučili poljščine?
 180. Kako je s sodelovanjem v raznih društvih in organizacijah? Ali se kažejo kakšne razlike glede na posamezne etične skupine in Slovence pri delu v raznih društvih in organizacijah?
 181. Katere organizacije in društva imate skupna, v katerih se pa zbirate samo (ali pretežno) pripadniki določenih etničnih skupin?
 182. Ob katerih priložnostih še prihaja do stikov med prebivalci različnih etničnih skupin? Med katerimi etničnimi skupinami in Slovenci so ti stiki najbolj pogosti in živi? Zakaj?
 183. Kako je s porokami med člani različnih etničnih skupin? Kakšen odnos imate do izbiranja zakonskih tovarišev/tovarišic zunaj slovenske narodne skupnosti?
 184. Kako pomembne so sorodstvene zveze za medsebojne odnose prebivalcev različnih etničnih skupnosti? V čem se kaže ta pomembnost?
 185. Imajo otroci svoje prijatelje tudi zunaj slovenske narodne skupnosti? Katere narodnosti so ti prijatelji in sošolci?
 186. Ali imajo do katerih narodnosti zunaj slovenske kakšne predsodke in zakaj?
 178. Se zanimате za življenje prebivalcev drugih narodnih skupnosti v deželi, kjer prebivate: Črnci, Eskimi, Indijanci, Laponci, Finci, Afričani, Nemci, Turki, Grki, idr.?
 188. S kom se razen Slovencev največ in najraje družite in zakaj?
 189. S kom se najmanj družite in zakaj? Kaj Vas pri njih najbolj moti?
 190. Kako označujete in opredeljujete posamezne narode, ljudstva, etnične skupine, s katerimi živite in prihajate v stik ali delate (so skromni, živahni, pridni, pošteni, zviti, prebrisani itd.)?
 191. Poznate način njihovega življenja in razumevanja, čustvovanja? Se dá po Vaše kaj naučiti od njih? Kaj?

192. Kaj Vas pri njih najbolj navdušuje in kaj odbija?
 193. Ste se (bili) pripravljani naučiti njihovega jezika in kaj Vas je k temu privedlo?
 194. Kupujete ali naročate usluge ne glede na narodnost v trgovinah in servisih, kjer je najceneje, ali v trgovinah in firmah, ki pripadajo Slovincem, Jugoslovanom? Zakaj?
 195. Kako se po Vaše slovenski narodni značaj loči od drugih narodnih značajev, npr. od makedonskega, ali od prebivalcev, s katerimi živite in govorijo drug jezik, npr. angleščino? Razpišite se o tem, malo več, prosimo!

Opomba: Vprašalnica je predvidena predvsem za generacijo, ki se je izselila iz domovine Slovenije, bodisi še pred II. svetovno vojno ali že tudi po njej, vendar prosimo, da, na vprašanja, kolikor je mogoče odgovarjajo tudi otroci, ki so že rojeni v novi domovini svojih staršev. Vprašanja, na katera ne morete /ne znate/ ali nečete odgovoriti, preprosto izpustite.

Hvala za sodelovanje!

Viri:

1. Ured. odbor z upoštevanjem osnutka Pavle Štrukelj. **Interetnični odnosi, medkrajevni odnosi in zdomstvo**. Vprašalnica ETSEO, VII, 1978, 27-36.
2. M. Stanonik, **Jezik, Branje**. Vprašalnica ETSEO, X, 1977, 1-35, 73-94.
3. J. Bogataj, **Zgodovinska zavest in geografsko obzorje**. Vprašalnica ETSEO, XI, 1977, 99-113.
4. R. Genorio, **Anketa: Slovenci v Kanadi**. (brez drugih podatkov, tipkopis).

Marija Stanonik